

Egy hasznos értekezlet.

A napokban ült össze az országos társadalom politikai és közegészségügyi értekezlet. Ennek az értekezletnek a címe mindenestre igen sokat ígér s ha tényleg hozzá fog járulni az e téren oly égetően fontos problémák megoldásához, akkor csak üdvözlőnk küldhetjük azoknak, akiknek ennek a kongresszusnak az eszméje először megfogamzott. Mert van ebben az országban tennivaló, társadalmi és közegészségügyi téren. Beszéljünk-e arról, hogy a tuberkolózis halandóság terén Magyarországon egyik vezető állama Európának s ennek ellenére is bizony ez ideig még nagyon kevés küzdőtünk intézményesen e szörnyű népbetegség ellen. Igaz, hogy nem volt rá pénz s a viszonyok is kedvezőtlenek voltak, de bizony ez nagyon sovány vigasz azoknak a szerencsétleneknek, akik életük virágában pusztulnak el ebben a kegyetlen betegségben.

Fáy Aladár nyug. államtitkár nagyon szép nyilatkozatot tett éppen a tüdővész leküzdésének tárgyában s részletesen ismertette azokat az erőfeszítéseket, amelyek a legutóbbi időkben s azt megelőzőleg is Magyarországon a tüdővész ellen tettek. Ujból hangsúlyozzuk azonban, hogy mindez kevés s ha ötször annyi intézkedés tétel volna, az is kevés lenne. Az államnak és a társadalomnak meg kell találni az anyagi eszközöket arra, hogy a nyomorultul elpusztuló alsóbb néposztályok segítségére siessenek s addig, amíg fel nem fedezi a tüdővész gyógyító szérumát, a mai therapeutikus kezeléssel próbálják megmenteni azokat, akik sokszor csak anyagi eszközök hiányában pusztulnak el.

Társadalmi téren is van itt tennivaló. Mindjárt előtérben áll a

mezőgazdasági és ipari munkások agkori biztosítása, amelynek megoldását valamiképpen tető alá kell hozni. Egy munkás, ha harminc, vagy negyven évig tisztességesen dolgozott egy helyen, nyugdíjra igényt nem tarthat s ha kap is valamit, ez legfeljebb csak a munkaadója kénye-kedvétől függő kegydíj s nem törvényes járuléka.

Az alsóbb néposztályok szociális társadalmi és egészségügyi igényeinek kielégítésével igenis törődni kell. Elvégre ott van az a nagy rezervoár, amelyből az állam mindenfajta vállalkozásaihoz az emberanyagot meríti, a katonaság, folyamosság és közmunkák számára a megfelelő mennyiségű embert előteremti. Egy egészséges, nyugodt szociális egyensúly közepette elő ország, még ha kicsi is, ha kevésbé gazdag is, éppen ezek miatt az élő értékek

miatt nagy szerepet játszhatnak a népek hatalmas versenyében.

Mi őszintén kívánjuk, hogy ennek a nemes szándékokkal meginduló kongresszusnak sikere legyen, de nemcsak elméleti, hanem gyakorlati sikere is. Mert egyetlenegy felépített tüdőbeteggondozó többet ér, mint a tüdőbetegség okairól és gyógyításáról irt száz elméleti munka s egyetlenegy igazán jól megalkotott és a társadalom flagráns szükségletét kielégítő szociális javaslat nagyobb hasznot jelent, mint tizezer ujság cikk és parlamenti beszéd. A népegészségügyet, az alsóbb társadalmi osztályok szociális helyzetét csak tettekkel lehet előbbre vinni s itt az előzetes elméleti discussio nem jelenthet többet, mint a tettekhez vezető leghelyesebb ut keresését.

A magyar egészsége.

Írta: Dr. Bodor Antal egyetemi magántanár, a Faluszövetség igazgatója.

Falu természetétől fogva inkább megvannak az egészséges élet előfeltételei: több a napfény, olcsóbb a táplálék, jobb a levegő s a szabadban végzett gazdasági munka a testet edzi.

Az elhalálozás arányszáma még sem a füstös levegőjű, zsúfolt és hiányosan táplált városban, hanem a falun nagyobb, ahol a csecsemőknek csaknem negyedrésze egy éves kora előtt meghal s az életben maradók közt is sok a testi hibában szenvedő, a felnőtteket a túlzott szeszfogyasztásból eredő betegségek sorvasztják, a tüdővész pedig főleg alföldi községeinkben rettentően pusztít.

E visszárs helyzet okait ismerjük: falun kevés az orvos s még kevesebb a népkultúra, a lakosság nagy része nem becsüli kellően az egészséget s nem hajlandó a több tekintetben hibás életmódján, táplálkozásán és lakásviszonyain változtatni. Kevesen látják be, hogy az építkezési s más közegészségügyi rendszabályok az ő javukat szolgálják, így az elkülönítés a betegségek továbbterjedését szabályozza meg, a nagyobb ablak pedig azért szükséges, hogy a lakásba napfény és friss levegő jusson, ami nél-

kül sem növény, sem ember nem tud fejlődni, megerősödni. A falusi lakosság elsatnyulásának egyik kevésbé ismert oka a közeleli rokonoknak a családi vagy együttartása céljából gyakori összeházasodása is.

Városaink a falunál is rosszabb egészségügyi állapotai néhány évtized felvilágosító munkájával, anya- és csecsemővédő, tüdőbeteggondozó s más közintézmények létesítésével s az építkezési, köztisztasági és egyéb közegészségügyi rendszabályok szigorú végrehajtása által gyökeresen megtudták javítani. Nagy segítségükre volt ebben a hatalmas fejlődő orvostudomány, mely a betegségek egyre sikeresebb gyógyításával nem elégszik meg, hanem a járványok és egyéb bajok fellépésének és továbbterjedésének megakadályozását tűzte főcéljául. E törekvés városban a hatóság erőskezü intézkedéseivel a lakosság nagyobb iskolázottságával velemjáró műveltsége s megértő közreműködése hathatósan előmozdítja.

A városok egészségügyének fejlődésével elsősorban azért nem tarthatott lépést a falu, mert az iskolázás és tovább-

képzés hiányossága miatt lakossága nagy részében nincs kellő fogékonyság sem a gazdasági és kulturális, sem az egészségügyi haladás iránt. A falu népe még nem jött rá, hogy kevesebb költséggel és fáradsággal lehet tisztaság, jó lakás, ésszerű életmód és testedzés által a járványok s más bajok fellépését elkerülni, mint a beteg embert meggyógyítani.

Legtöbb faluban hiányzik a közegészségüghöz érő orvos is, ki a szükséges felszereléssel és hivatalos hatalommal ellátva s megfelelő javadalmazás mellett a magángyakorlattól felmentve, minden idejét és tudását a közegészségügynek szentelhetné. Városokban megfelelő számban működnek ily hatósági orvosok, de még nagyobb szükség van rájuk falun, hol az elmaradottság e téren is nagyobb, a körzet apró községeinek bejárása sok időt kíván s a népet nehezebben lehet a hasznos új dolgokra megnyerni.

A Faluszövetség a falvak egészségügyének javítása érdekében országos adatgyűjtéssel tisztá képet szerzett községeink közállapotai, szükségletei és törekvései felől, majd alapos szaktanácskozás után a kormányhoz több fontos kérdésben felterjesztést intéztünk, így a körorvosi állások számának szaporítását javadalmazásuk rendezését s orvosi lakások építését sürgettük: „A Falu” című folyóiratunk egészségügyi rovata népszerű ismeretterjesztő cikkeken kívül gyakran foglalkozott az egészségügyi közigazgatás kérdéseivel. Népkadémiai ismeretterjesztő előadásaink sorozatába beleillesztettük az egészségápolást s az előadások részére kitűnő vezérfonalat készítettünk. Széles körben elterjedt könyvkiadványaink közül az anyák és csecsemők utmutatója, a célszerű építkezéssről, továbbá a baktériumokról szóló könyv és a harmadikban kiadott egészségügyi naplóink szolgálta kifejezetten a közegészség ügyét. Az egyke elleni küzdelem előmozdítása érdekében a legtöbb családot több millió korona pénzjutalmat, számos érmet, oklevelet osztottunk szét, szakelőadásokkal egybekapcsolt népes ünnepélyek keretében. Az Országos Stefánia Szövetséggel közösen kiadott hatvanféle iskolai faliképünk közül huszonöt az anya- és csecsemővédelem s az egészségügy ismereteit népszerűsíti. Az eddig rendezett 106 kiállításunk egészségügyi csoportjának megtekintése által országsszerte százezernyi közönség ismerte meg az egészségügy szabályait s az egészséges csecsemők versenyén szakorvosok előadásai és bírálatok által mutattunk rá az anya- és

Pusztai történet.

Öreg gazdatisztek beszélgettek a szellős verandán, kényelmes bőrszékeken elnyújtózva, hosszúszerű pipákból füstöltek. Fehér bajuszukat, szakállukat a száj körül kissé sárgásra festette a dohányfüst.

A házigazda vitte a szót, fiatal korából beszélt el egy epizódot, talán fiatalsága legszebb emléke volt az, s a visszaemlékezéstől öreg arca kigyuladt s szeme ujra ifjú fényben ragyogott.

— Ifjú koromban a gróf Ráday akkori honvédelminiszter birtokára kerültem gyakornoknak. Szép kis vidék; fönt a hegyen bükkösök, juharosok között húzódtak a szántóföldek, lent a kies völgy gyönyörű szál cserfáiról kapta a nevet: Cservölgy, — ott húzódtott meg egy vágas tövében a Cservölgy-pusztá. Messze délnek, a birtok határán a mácsai koronauradalom erdői sötétlettek.

A birtok intézője Molnay kasznár ott lakott a pusztán a csinos, villaszerű gazdatiszti lakban, feleségével meg a kis hátesztendő Jani fiacskájával, mint később beszélgetéseink folyamán megtudtam, két nagyobbik fia Vácon tanult, tizenhátesztendő Olga lánya pedig egy budai leánynevelőintézetben volt. Nagyon jó népek voltak, szerfelett tiszteltem őket; a kasznárné a magyar gazdasszonyok mintaképe volt.

Csendes egyhangúságban folytak a

napok, esténként a Jani gyerek hősies dicsekvéseit hallgattuk az ürge öntés módzatairól, egész napokon át ürgézni járt a bérésgergerekkel. — az apja elnevezte őt ürgemesternek.

Majd a kacki parádés kocsis Cakó Pista csapodársága hozta lázba a pusztát: két álló esztendeig ámitgatta az első bérés leányát, a szép szőke, kőkényszemű Jernei Pannit, aztán utóvégre is a szomszédos Mácsáról hozott magának feleséget, a darázsderékú bogárszemű híres szép Szennyés Julcsát.

De nem lett komolyabb baj a dologból, mert Jernei Panni is nemsokára révbe jutott, az éppen katonasorból hazakerült Szóó Imre hamarosan feleségül vette, milyen simán megy az, a mi okos, józan parasztjainknál.

Egy napon levél érkezett a nevelő intézetből. A mezők virága írta, aki már negyedik éve szivta a nagyvárosi foltott levegőt, élte a zárdai rabéletet és kicsi szíve minden rajongásával vágyódott ki a szabad pusztákra. Arra képte a szüleit, hogy vigyék már haza, mert ha nem, ő kész inkább a Dunába vetni magát.

Molnay aki bálványozta a leánykáját, befogatott rohant a vasúthoz és repült Budára, hazahozta a leányzót.

Szép nyulánk, mégis izmos leány volt, vastag gesztenyeszín hajfonatokkal, szelid dióbarna őzike szemekkel, — hej! azok a szelid őzikeszemek!

Nótás vigkedélyű lélek volt, szép csengőhangja sokszor fölverte a ház csendjét.

Egyszer a kegyelmes ur a gróf jött ki a pusztára, — Olga a konyhában sürgött a főzés körül, kihalatszott a nótája a nyitott ablakon, azt a szép pusztai nótát énekelte:

Nem találtam magam alá paripát
Elloptam a gróf Ráday pejlővát
A gróf éppen az ablak alatt ment el, beköszönt, rákönykölt az ablak párkányára és gratulált az iruló-piruló leánykának, hogy milyen szépen megnőtt mőta nem látta.

A deresdó miniszter gróf nagyon kedves, udvarias ember tudott lenni és azóta valahányszor kijött a pusztára, formálisan udvarolgotott a leánykának. En persze roppant feltékenyen néztem a dolgot, mert mitagadást benne az első pillanattól beleszerettem Olgába, ő nem igen látszott szimpatizálni velem, elpajzaskodott ugyan, de egy cseppet sem vonzódtott hozzám, magamban egy kissé rátartónak hittem őt.

Rekkenő nyári nap volt, a hőség szinte perzselt, olyan idő volt, mikor a gazda ember egész biztosra veszi a zivatart.

Ebed után a kasznár kiment a szőlőkbe, a kasznárné bricskán kihajtatott a kapásokhoz, azt hiszem töltés ideje volt, — én az irodában számadásokat végeztem, mikor egyszerre kitört a vihar.

Éktelen fekete fellegek rohantak délnyugat felől, villámlás villámlást ért, a soha meg nem szűnő menydörgés mintha a földet akarta volna a sarkából kivetni.

Megeredt az eső nagy szélvészttől kergetve, azután meg leszakadt a jég, csak úgy kopogott a háztetőn.

Ott lent a völgyben valahogy megfenekedett a szélvész, óriási forgószél támadt, — az egyik bérsház tetejét minden gerendástól, zsindelestől fölszakította és mint a pelyhet fölkapta a levegőbe... Soha még olyan csodát, akik szemtanúi voltak mesébe illő dolgokat beszéltek róla. Hogy milyen recsegés volt mikor föltépte a háztetőt, azután föl emelte a magasba, hogy akkorán látszott mint egy ludtoll, odafönn megsergette azután nagy robajjal levágtá a zivatart a pusztára kanyarodó utra. A kasznárné bricskája éppen akkor jött vágatva hazafelé, a lovak lába előtt őt lépésre vágódott le a tető pont az ut közepére, a kocsis csak hogy vissza ránthatta a lovakat, különben mindnyájukat maga alá temette volna, — valóban csoda által menekültek meg.

Lett nagy jajveszékélés, a pusztá apraja nagyja odarohant, legjobban sikoltott a faragóné:

— Jaj drága tekintetes asszony! Csak hogy megmentette a jó lsten az életét éppen az utolsó pillanatban!

Láttuk délután a garabonciást erre

csecsemőgondozás körüli hibákra. A falusi közegészségügy uttörő apostolának: dr. Jósza András szabolcsmegyei főorvosnak emlékére kegyeletes gyászünnepeket rendeztünk s minden eszközzel arra törekszünk, hogy az orvos önfeláldozó munkáját a falu népe úgy anagilag, mint erkölcsileg ismerje el. A falusi népkönyvtárakat megfelelő egészségügyi könyvekkel egészítettük ki s több kórház részére tízmillió korona értékű népszerű egészségügyi könyvet adományoztunk a lábadozó betegek használatára s jól bevált mozgalmunkat tovább fogjuk fejleszteni.

A hazai nyaralók és fürdőhelyek fejlesztése és felkarolása érdekében mozgalmat indítottunk s lapokban és napta-
rakban megjelent cikkeik által arra törek-

szünk, hogy a nyaralásra alkalmas falvakban megfelelő közszellemet teremtsünk, a lakosságot a vendégekkel való bánásmódra rávegyük s az egészségügyi és kulturális követelményeket kielégítő beruházásokra és ujitásokra rávegyük. E községek és telepek fejlesztésével eszköztünk akarjuk az évente többszáz millióra rugó veszteséget, melyet közönségünk nagyrésze a külföldön nyaralása az országnak okoz. Nemcsak anyagi okokból fontos ez a kérdés, de a nyaralásra szolgáló falvaink egészségügyét és művelődését is előmozdítja az, ha a jövőben itthon nyaraló középosztályunk többet foglakozik a falusi lakossággal s azt nemcsak megismeri, de sok hasznos dologra rá is vezeti.

Milyen legyen a népház?

Irta: IMRE LAJOS dr.

A közművelődési munka külső szempontja, mely külsőleg összetartja a munkát és tűzhelye annak, a népház vagy kulturház. A népház maga nem teremti a műveltséget, csak segít annak külső folyamatainak. Ne essünk tehát abba a tévedésbe, hogy népház nélkül nem lehetne művelői munkát végezni, vagy viszont, ha ez meg van, akkor mindennel készen vagyunk. Sőt ellenkezőleg, ezután kezdődik a legnehezebb munka; a népházat valóban a község művelődési életének központjává tenni.

Ma már a legkisebb községben sem lehetetlen népházat állítani. Különösen sok természéssel rendelkező községben játszva megvan ez a dolog.

A népház külső alakja is céljának megfelelő legyen. Ne cifra, feltűnő épületet emeljünk, hanem hasonlítsunk a község többi házához, izléses építésmódja mutassa rendeltetését. Előtte vagy körülötte kert, vagy, ha terület van, teret rendezünk be, ezzel gondoskodva egyúttal a fiúk és leányok játszótéréről is. Emelkedjék ki a többi házak közül, hogy meglássák mindenünnen.

A népházban van elhelyezve minden, ami a község művelődésének előmozdítására alakult. Itt lehet elhelyezni a hitelszövetkezetet, fogyasztási szövetkezetet is. Egyik nagyobb terme, mely a lakosság számára nyitva van készítve, az olvasóterem. Egyszerű, de csinosan kidolgozott asztalok húzódnak itt végig, melyek mellett padok állnak. Az asztalokon vannak elhelyezve a legújabb képes és napilapok, kis asztalokon társasjátékok (dominók, sakk, stb. láthatók). A fal mellett szekrények állnak, ezekben van a könyvtár, a másik a játékok és lapok helyét képezi. Egy kis szekrény a kézi gyógyszerteret tartalmazza, a kulcs állandóan benne áll, hogy szükség esetén ne kelljen keresni. Az egész szoba rendjére a könyvtáros ügyel fel.

Belépünk egy nagyobb terembe, ez az előadóterem, mely ünnepségek, színelőadások, stb. rendezésére szolgál. A terem végét a színpad foglalja el, mely bár fából van ácsolva, s csak mázolt van,

csinos képet mutat. Kétoldalt töle a falig még öltözőszobák állnak, egy-egy függönnyel elrekesztve. A teremben padok vannak elhelyezve, az ablakokon szellőztető nyílások a levegő tisztántartását végzik.

Ezekenkivül két kisebb szoba van a népházban. Az egyik az ismeretterjesztő terme. Itt egy asztal körül egyszerű székek állnak az előadók és a hallgatók számára. A falon vázlatok és táblázatok függenek, a vérkeringés táblája az egyik, az optikai lencsék törvényeit mutató, stb. tábla a másik falon. Az egyik szekrényben könyvek állnak, ott találunk minden tárgykörből jó, népszerű tudományos műveket. A másik szekrényben különféle fizikai kísérleti eszközöket látunk, mind a hallgató és vezető együttes keze munkája. Egy polcon három vaskos album, egyikben mind kivágtott és felragasztott történelmi, a másikban természetrajzi, a harmadikban földrajzi és tájképek, minden kép alatt magyarázatokkal. Az egész szoba kellemes, hangulatos, azonnal érezzük, hogy a tudomány hajlékában vagyunk, s hogy aki itt tölti az idejét, nem nem tölti hasztalanul.

A másik kisebb szoba ezt a feladást viseli: Községi múzeum. Ebben a szobában össze van gyűjtve minden, ami a községre vonatkozik. A falon azonnal szembeötlő két nagy térkép: Egyik a község-belső részének, másik vidékének pontos látképe. Ezt is a vezető és hallgatók készítették. A falak többi részén a községről, annak különböző részeitől, nevezetesebb épületeiről, stb. készített fényképek függenek. A szoba közepén egy asztal áll, ezen van elhelyezve a község történetéről megírt füzet. Ennek itt a helye, nem is szabad innen kivinni. Most nézzünk be a szekrényekbe és az álványokra. Az egyik szekrénybe meglátjuk a községben előforduló rovarok gyűjteményét, mellette rögtön a növénygyűjtemény foglal helyet, azután a község közei állnak, s kis skatulyákban a községben található földnemek. Mindegyik gyűjtemény szép rendben, magyarázattal és megnevezéssel.

A következő szekrény néprajzi tárgyakat foglal magában. A néprajzot látogatók foglalkoztatja. Azután a néprajz foglalkozása körébe eső tárgyat, itt egy kis szövöszék, kerekas rokka, kendertő, amott egy szépen faragott sulyok, remekbékésült agyagedény, kosár. Két seprő, a háziipari termékek miniatűrjei. A harmadik szekrény a ritkaságokat és emlékeket tartalmazza. Ott van egy darab érc, abból a harangból, melyet a világháborúban elvittek; régi pénzek, melyek áras közben kerültek elő, lövedékek, melyeket az egykor harctér gyanánt szolgált község határáról szedtek össze, régi elromlott egyházi klenódiumok, kegyeszek, kegyeleti tárgyak, stb. Ha ebbe a szobába belépünk, onnan az ottlévő tárgyakból kitarul előttünk annak egész múltja és jelene. Ilyen községi múzeumot csinálni egyáltalán nem nehéz és viszont hatása és használhatósága igen nagy.

Ilyesformán alkothatnánk meg a népházat. Építése, berendezése, fenntartása legyen elváhatatlanul beleolvadva a község életébe, legyen valóságos otthona a lakosságnak és így szolgáljon örökre és világító tornyául a község művelődésének.

Hírek és különfélek.

MINDENSZENTEK NAPJÁN. A hulló levelek szárnyain minden évben visszatér a kereszény világ legszebb estje. A harangok hangjai bánatos zengésűek. A városi városi lármája halk harmóniába olvad. A kegyelet napjának, a halottak ünnepének élnek néhány órán keresztül az emberek milliói. Az akácfa sárga, virágzó sziránkokon kigyulladnak a kegyelet és az emlékezés apró gyertyácskái s a dobogó szíveken erőteljes és elmulás érzetének szomorú hangulata, bágyadt mosolygása. Megindul az élők hatalmas tábor a csönd birodalmába, a halál országába, hogy szeretteink, kedveseink barátainak szentelhesse. virágot, fényt, könyveket, sóhajokat és fohászokat. Minden esztendőben legalább egyszer kiönti keservét és elzokogja buját mindenki, aki nekik lelkeben a hit szikrája lángol, a csillagfényes temetők dombjai körül. Azonban hányan vannak, akiknek ez a vigasztalás sincsen meg. Akiknek hozzátartozóit a hadak útján meszárították le, akiknek sirjai ismeretlen erdőségekben, kopár mezőkön sziklák világában, tengerek hullámai között várják a halottak megváltását, a feltámadást. Ilyenkor Mindenszentek napján szinte azt képzeljük, hogy a legyilkolt katonák szíveire, kísérteties némasággal vágtatnak hazafelé a hazai temetők borongós külső aureolájában, melynek közelében felelő díszbe öltözött szentegyházakban tömjénfüst és szolozsma hirdeti a fájó szívek sebeire a balzsamot, az irt és az enyhülést. Mert a halottak, akiket ezrelék dobáltak a szörnyű harcok szívébe, a remény, abban hogy egymást viszonlították, hogy egymással a temetők vonalain túl ölelke-

helünk és találkozhatunk. Ennek a fel-fogásnak gyönyörű szimbóluma a Mindenszentek estjén felragyogó tűzfényes erdő. Ezen a napon érzi meg minden élő ember a természetnek leggyönyörűbb hatalmas erői közül a Halálnak szörnyűségét. Ilyenkor mindenki az ismeretlen nagy urra gondol aki könyör, telenül suhant le kaszával a kunyhók, a paloták, a várak és a kastélyok lakói között valamint a hajléktalanok, a soros üldözöttek és az elhagyatottak között... Élete útjának végére befejezésül odaül, lítja a sirhantot, a sírdombot. Életünknek egyik kedves hangulatos és tanulságos napja a Mindenszentek. Nagy kincsét nyújt a vallás és a hit, mert azt dörög felénk: Ember ne félj, az élet és a halál öleléséből új élet támad, mert feltámadunk. Azok a mécsesek, gyertyák és szövétnépek pedig tanúbizonyságai annak, hogy az eszmé, a feltámadás gondolata, minden élő lelkes lénynek egyik legnagyobb támasza, egyik legmegnyugtatóbb utatársa mindaddig, amíg be nem vonul az örökkévaló nyeltesztébe. S ha a magyar halott katonák százazreinek sírjához nem is zárandozhatunk, legalább egy egy fohással egy-egy imával adózunk mártíromléküknek s vigyük el kegyeletünk önkéntes adóját, ahhoz a szimbólumhoz, mely városunkban jelképezi az ő sirhantjuka tegyük le az emlékezés megszentelt kőszorúit városunk főterén bennünket néző teltelket figyelő szoborhoz, a hősök ol-tárához. V.B.

Mindazon jó barátaink és ismerőseinktől, kiktől Budapestre történt áthelyezésből kifolyólag személyesen nem volt alkalmunk bucsút mondani, ezúton mondunk Isten hozzádot. Ungváry Miklós és neje.

Gárdonyi Géza emlékezete. Kulturéletünk legfiatalabb irodalmi egyesülete, mely az elhunyt nagy magyar író nevét viseli, halálának évfordulóján október 30-án Budapesten emlékünnepet tart választékos programmal.

A reformáció emlékünnepe október 31-én a már közölt ünnepi rend keretében fog lefolyni d. u. 5 órakor az evang. templomban, amelyen az ünnepi beszédet Kovács Andor békési evang. főesperes fogja tartani.

A katolikus kör új hajléka körül serényen folynak a munkálatok. A kört még ez évben töreksenek átadni rendeltetésének, mely alkalommal nagyszabású ünnepség keretében fogják föl-
avatni az épületet. Az avatási ünnepség Salgótarján kulturális életének egyik fénypontja lesz.

Kétezer házall kertvárost akar építeni Budapesten egy amerikai bankár. A kormány a napokban Hahn, Newyork egyik legelőkelőbb magánbankárja, ajánlatot tett arra, hogy Budapesten kétezer házhoz álló kertvárost akar építeni, amelyben összesen nyolcezer lakos lenne. Az építésre szükséges kölcsönöket egy részét maga nyújtja, másrészt közvetlenül megszerzi, de igényt tart arra, hogy a lakbérték a mindenkor lakbérviszonyoknak megfelelően harminc évig átlagosan emelkedjen. Az ajánlatról még nem döntöttek.

ment az uton, nagy liba toll volt a füle mellett, oszt a hátán meg egy nagy ládát cipelt, biztos, hogy abban hozta a fergeget!

Cakó Pista a kocsis megesküdött minden szentekre, hogy mikor leugrott a bricskáról, a lovak lába előtt a sok apró jég között egy tyuktojás nagyságu jeget látott, a szűz Mária képe volt rajta... Az mentette meg őket a haláltól...

A cseléd lány futott ki a kasznár lakból.

— Jaj hát a kisasszonyt nem tet-szett hazahozni? Elment a tekintetes asszony után, azt mondta, hogy a kapás földekre megy: Jaj hát hun a kisasszony! Hát hun a kisasszony? Az bizony ki-halásza valahonnan a béresgyerekek közül a kis úrgemestert, magához edesgette és kimentek az erdőbe.

A Kasznárné megrendülve a sok izgalomtól némán, esdekelve nézett rá. Beszaladtam a puskámért, aztán neki vágtam az erdőnek. A kapás-földek a mácsai határban voltak.

Ahogy a tudós csak a kövületeket látja meg a természetben, a szerelmes ember éppenséggel nem lát semmit, — csak két ragyogó szempár világít, előtte s annak a fényénél bizonyos kicsi láb-pyomokat keresgél...

Keresztül-kasul jártam az erdőt, sehol semmi.

Már közeledtem a mácsai határhoz, mikor tulnáról két egymástól eldör-dülő puskalövés hangzott. Dobogás, csör-tetés hallatszott a csalt között s egy gyönyörű himszarvas vágtatott el mellett-em, de halálra elzörtem; — pár lépésre tölem megíngott, elbore bukkott, szépsérel hosszan maga előtt turva az avart. Körül nézegettem, pompás állat volt, — már azon tanakodtam magamban, hogy mi-ként szállítatom haza, mikor hangokat hallottam. A nagy mogyoró bokrok ágai szétnyitak és mögük elötlött fehér vá-szonruhájába, széles karimájú szalmaklap-ban Olga, mellette az úrgemester, után-nuk mindjárt két vadász alakja lett lát-ható. Olga mikor megpillantott engemet, hangos: — Sándor! — kiáltással önfled-ten szaladt felém, aztán észbe kapott, de már későn, elárulta irányomban érzését, amit a két vadász is észrevett és jó-kedvűen mosolyogtak. Egyszerű vadász-ruha volt rajtuk, — meglelt férfiak vol-tak, az egyik valamivel fiatalabb volt a másikkal, — mindketten császárszakált viseltek, — a koronauradalom erdészei-nek néztem őket.

A fiatalabb, idegen kiejtéssel meg-szóllalt:

— A kisasszony eltévedt az erdő-

ben, egy nagy fa alá menekült a vihar elől. Ön a keresésükre jött ugyebár? —

— Valóban értük jöttem, már nagy-on aggodtunk. Nagyon szépen köszö-nöm a védelmet, — feleltem.

Igen! Most pedig elvihetjük a szarvasunkat, — folytatta tovább a vadász. Bennem felülkerekedett a fiatalos okvetetlenkedés:

— Kérem, ez a gróf Ráday birtoka!

— Nem baj! — mosolygott tovább a vadász. — Önnek sokkal értékesebb

ajándékot adunk érte, — a kisasszonyt! Le voltam fegyverezve, annyi mál-tóság áradt ki a vadász egész lényéből, hogy önkénytelen mélyen meghajoltam, — köszöntünk és elindultunk hazafelé.

Este mikor odahaza elbeszéltem a találkozást, a kasznár megjegyezte:

— Ki tudja kik voltak? Rém nagy urak szoktak ottan vadászni. A király birtoka az!...

Egy pár nap múlva dolgom akadt a mácsai erdőszélén, bizonyos olfa-szállítási ügyben küldött hozzá a kasznárom.

Céltalanul mentem előre az erdők-ben, még járaltan voltam azon a tájon. Vadászkiáltást hallottam a távolból, — nemsokára egy siető kerü-lővel találkoztam, — kérdeztem, hogy merre találok az erdőszél?

— Éppen most hívja össze a kerü-lőket, tessék csak velem jönni. — felelte. Vagy tíz pernyi gyalogolás után egy kerek tisztásra értünk, — a tisztás szé-lén állott az erdőszél, körülveve kerü-lőitől és halk hangon utasításokat osztott szét közöttük. A tisztás közepétáján hamvadó tűz mellett a tisztá, zöld fűvön hevert az én két ismeretlen vadászom, — távo-labb a fák sűrje között emelkedett ki a királyi vadászkastély kettős tornya.

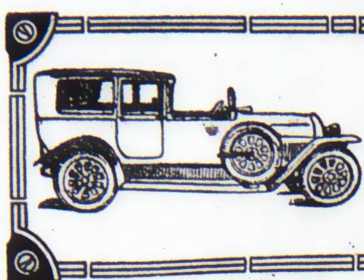
Bemutakoztam az erdőszélnek, előad-tam neki az ügyet, hamarosan meg is egyeztünk. Bucsuzásnál megkérdeztem, hogy a két uri vadász közül kicsoda az öregebb?

— Az öregebb a toscanai nagy herceg, — mondta sugva. — Elfehérédő ajakkal kérdeztem to-vább:

— És a fiatalabb? —

— A fiatalabb ő Felsőge...

Olga már rég boldog házassá-gban élt, mikor még mindig élénk em-lékezetemben volt az a találkozás az el-cijített szarvas mellett és halát adtam az Istennek, hogy fiatal, bolond fővel nem követtem el valami oktalanságot a nagy uralkodóval szemben, aki üres idejében közönséges ember módjára cserkészge-tett a mácsai erdőben.

Béautó!

Bérelhető: Römer Testvéreknél.

Telefonhívó: 24.

6 ülés
Lakodalomra
Keresztelőre

Hősi halott temetése.

Bechine László a salgótarjáni közszénbánya Részvénytársulat nyugalmazott központi iskola igazgatótanítójának Itáliában, Olaszországban hadifogságban elhunyt vitéz fiát, Bechine Lajost a hajdani m. kir. beszercebényai 16 honvédegységrezred többszöresen kitüntetett főhadnagyát, f. hó 30-án hozzák „Veroná”-ból Budapestre s következő napon szállítják ide, Salgótarjánba. A hősi fiút a bányatársulati ravatalozó kápolnában fogják a temetés kezdetéig elhelyezni. A hazai földbe, a salgótarjáni sírkertbe pedig ünnepélyesen a róm. kath. egyház szertartásai szerint november hó 1-én d. e. 11 órakor kísérik ki. A világháború mártír magyarja, kiváló tartalékos tisztje, szüleinek áldozatkészségéből a Magyar föld hantjai alatt pihenhetni fog. Kívánjuk, hogy legyen a föld könnyű koporsója s álmódja a sír ölében is azt, amit idegenország körtermében halállal vívódott lelke látott és hangzottatott „Nagymagyarország” fel fog támadni. Testvérek, hazafiak, rokkantak, háborús katonák, legyünk ott mindnyájan a hadak útjáról visszatérő hősi halottnak végső tisztességén.

Huszmilliót adott egy magát megnevezni nem akaró házaspár az evangélikus harangokra. Egy messze elpihent édesanya halála napjának fordulóján nyilatkozott meg a gyermeki szív, hogy a szülők és elvesztett gyermekük emlékének ilyen megható formában áldozzanak. Áldás a tetten, áldás a borongó emléken!

A gályarabságra eladott protestáns lelkészek emlékére szentelt ünnepség a bensőséges áhitat jegyében folyt le vasárnap az evangélikus templomban. Fénypontja volt az estélynek dr. Zelenka Ottó kir. járásbíró elnök, egyházfelügyelő mély és alapos tanulmányra vállalt dolgozata, amelyben a kétszázötven év előtti események körüli, bár a jelenlegi felekezeti állapotokra való tekintettel erősen tompított képet adta elő. Maga is a gályarabok véréből való vér léven, odaadással merült el tárgyába s meleg közvetlenséggel előadott mondatait nagy figyelemmel hallgatta a közönség. A bus magyarok imádsága és a gályarabok éneke a Prot. Énekkar tolmácsolásában gyönyörűen zengett fel az ünnepen, s arról tett bizonyosságot, hogy teljes mértékben fejlődéskepes az énekkar. Vadász Bertalan orgona és Kralovszky Zoltán hegedűjátéka elsőrendű művészi élményt jelentettek, Tuba Ilonka szép szavalata és az evangélikusok új orgonistájának, Kovács Géza karnagynak a szólóéneke, mely, úgy orgonajátékáról, mint énekkultúrájáról is szép bizonyosságot tett, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a jelenvoltak egy felemelő áldozatos ünnepség szép emlékével távozhattak a templomból. A megnyitó és záró imát dr. Csengődy Lajos lelkész mondta.

Az Evang. Nőegylet és leányegylet nagy szorgalommal fogott hozzá az idei karácsonyi vásár előkészületeihez s hetenként hétfőn és csütörtökön délután állandó munkadélutánokat tart. A karácsonyi vásár december közepén lesz részben árvaik és özvegyeink karácsonyi megajándékozása, részben a harangalap javára.

Reálgimnázium munkaszertára ismét érdekes leletekkel gyarapodott. Ugyanis a Pécskői Bazaltbánya R. T. üzemvezetője, Puskás Jenő mérnök útján, a bazaltbánya felszínéről származó hét darab, igen érdekes neolitikus eszközöket ajánlkozott a reálgimnáziumnak, melyek között nyílylúkas kis kőbalt, nagy orsó-gomb és cserépedény, továbbá megmunkált és átfúrt szarvasagancs-szerszámok is vannak. Ezek a leletek is újabb fényt derítenek az újkőkori ősember pécskői telepének több évezredes múltjára, melyet — az eddig talált leletek alapján — Dr. Dornyay Béla reálgimnáziumi tanár, volt muzeumőr, írt le tanulságosan „Salgótarján és vidéke őskorához” című és Fayl Frigyes művészi illusztrációival díszített munkájában.

Egy gondolat. Egy eszme, mely mindég visszatér lelkünkbe, valahányszor a Mindenszentek napja közeledik azóta, amióta végigsöpört a háború a világon. Egy gondolat melynek megvalósítása az ifjúság nevelőin múlik. Nem azért jegyezzük fel mintha mulasztást követtek volna el eddig, nem! Csak azért mert mi úgy érezzük, hogy a halottak ünneplése mégis csak az ősz lomhullat napjainhoz illelőbb. Azt szeretnénk, hogy ilyenkor a háború vértanúinak emlékére a nagyobb és érdemesebb ifjúság koszorúval, dallal imáival s a kegyelethez simuló halk tonusu ünnepeléssel áldoznánk az elesett hősök emlékének. A törvény a tavasz virágos hónapjára írja elő ezt. Azonban a törvény megtartásán kívül most is lehetne ősszel is kellene, mert így mégis csak stilszerűbb...

Meghívó. A salgótarjáni reálgimnáziumi „Petőfi” önképzőkör 1926. évi nov. 6-án este fél 8 órai kezdettel az acélgyári Olvasókör nagytermében játékoncélú színi előadást rendez. Színek: kerül: Az iglói diákok. Diáktörténet 4 felvonásban. Írta: Farkas Imre. Főrendező: Molnár László fg. tanár, az önképzőkör vezetője. Felülvezetéseket az önképzőkör alapjára köszönettel fogadjuk. Jegyek előre válthatók a főrendezőnél. Helyárak: I. hely 20 ezer, II. hely 10 ezer kor.

Az új stadion. Az ország sportoló társadalmával örömmel fogadjuk a hírt, mely szerint az új óriási méretű Stadion a vérmézőn fog elhelyezést nyerni. A tárgyalások ugyan még ebben az irányban nem fejeződtek be, de illetékesek véleménye szerint, a legjobb reménnyel kecsegtetnek. Négy év múlva az olimpiász Magyarországon lesz, tehát a kérdés megoldása elég sürgetős.

A Képes Krónika 44-ik, legújabb száma valóságos kultúresemény számba megy. Több, mint száz aktuális képe mélynyomó melléklete és illusztráció mellett tanulmányok, cikkek és elbeszélések értékes galériája, a legjobb kontinentális heti revűk sorába emelte. Kiemeljük a tartalomtól Tóth László „Hetivásár”-ját, a „Háry János opera színpadáról írt ismertetést, Radnai Oszkár „Félóra Budapest fölött” című fotóriportját, Balassa Imre színházi cikkét a „Schiller muzejára” című tanulmányt, Gáspár Jenő, R. Soltész Irén, Segesdy László, Jakab Géza, Gulácsy Irén, Vukov Lukács és Kallós Oszkár irodalmi írásait, egy híres Avarcsenke-novella fordítást és Sheridan „Ot koponya” című regényének folytatását. Kiegészíti a pompás tartalmat a rovatok, a szerkesztői üzenet és Balló Ede festményéről készült gyönyörű többszínű címlap. Az új szám 8000 koronáért mindenütt kapható, vagy lapunk kiadóhivatala útján előfizethető.

Esti istentisztelet. Nov. 3-án szerdán este 7 órakor az evangélikus templomban esti istentisztelet lesz, melyen Wilhelm Hagen német misszionárius lelkész fog a missziókról tolmácsolással kapcsolatos beszédet mondani. Érdeklődők figyelmét ezuton is felhívjuk!

A berlini rendőrkilátás és az ácsok. A berlini rendőrkilátás előmunkálatainak volt egy kellemetlen epizódja, mely élénk belevilágítást enged, az öntudatos szociáldemokrata ácsok, azaz hogy famunkások kapitalista eszmévilágába. Előjáróba meg kell mondanunk, hogy Berlinben szocialista uralom van, tehát úgy a kormányzat, mint a rendőrség legfőbb állásait szociáldemokrata elvtársak töltik be. Mármint a rendőrkilátáson szükség volt olyan fából készült épületekre, melyekbe a rendőrautókat, rendőrkutyákat, rendőrlóvakat, ugyancsak a kiállítás szolgálatát teljesítő rendőrök élelmezési szolgálatát óhajtották elhelyezni. Erre a munkára ácsokat fogadtak fel, akik — félig el is készítették mindent. Akkor aztán letettek fejszét, kalapácsot és mérőléceket és kijelentették kerekén, hogy csak százalékos munkabéremelésért dolgoznak tovább. A rendőrség természetesen elővette a kollektív szerződést és elvtársi szeretettel

mutatta ki onnan, hogy a fennálló munkások és munkaadók által közösen megállapított szerződéses béreket fizetik. Az ácsok vállaltvontak és minden egyéb világboldogító elméletre fűgyülve ezt mondták: Pénzt! Mégegyszer ennyit! A szocialista munkásság által megválasztott kormány, a szocialista szakszervezetekhez fordult a famunkások hirtelen megkapitalistásodása ellen. A munkaadók együtt könyörögtek a szakszervezeti vezetőkkel, hogy a csocialista, tehát egyedül a népiért álló állam egy fontos bemutatkozásáról van szó, a rendőrség a népiért, mindenki a népiért, minden a miénk... egyezkedjünk tehát! — Százalékos emelést! — felelte az ácsok kara. — A kiállítás meg kell nyitni, önkö beharangozták a világot, nem maradhatnak szegényben, vagyis fizetni fognak! A szocialista uralom rendőrsége kénytelen volt tehát a maga sorából előszedni az asztalosokat és ácsokat, hogy kellő időre mégis csak készen legyenek. — Tessék megmondani ki volt itt a profitért harcoló rut kapitalista és ki élt vissza a szegény szocialista kormány szorult helyzetével?

A Niagara-vízesés fölé új hidat akar építeni egy amerikai érdekeltség, amely a „Niagara Falsi mellékhidatársaság” címet viseli, mivel a hid kifejezője lesz annak a kapocsnak, mely Canadát és az Egyesült Államokat a világháborúban egymáshoz fűzte. A hid építése négy millió dollárba kerül és elő fogja segíteni a Canada és az Unió közti nagy forgalom lebonyolítását.

Felvétel a miskolci fém- és faipari szakiskolába. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a miskolci fémipari szakiskola mellett folyó évi szeptember elsejével megnyitott faipari szakiskolába tanulók még felvételtnek. Az intézetben október havában különböző tanfolyamok ugymint kazánfűtő, villamos-ipari előkészítő és rádió tanfolyam is megnyílik, amennyiben azokra kellő számú hallgató jelentkezik.

A hadikölcsönök utolsó szelvényei. A pénzügyi kormány a hadikölcsön típusok egyes szelvényeivel helyett, amelyek már teljesen kifogytak, nem bocsát ki új szelvényeket, úgy hogy ezeknél a szelvénybevéltás szünetel. Ugy értesültünk, hogy az októberi esedékesség-nél olyan hadikölcsön címletek után, amelyeknek szelvényeire fél évre szól, a teljes évi kamatot ki fogják fizetni. Ez az intézkedés azt a célt szolgálja, hogy az állami adósságoknak a jövő évben várható átváltása ne komplikálódjék.

Halálozás. Bahéry Erzsike folyó év október 23-án reggel fél 7 órakor életének 21. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A temetése folyó hó 24-én délután volt Bányázálláson.

Nyilatkozat.

Közel két évtizede működöm Salgótarjánban. Ezen idő alatt más vallású polgártársaimmal szemben mindég a krisztusi szeretet és megértés alapján állottam. Legfőbb elvem az, hogy mindenki nek vallásos meggyőződését tiszteletben tartom, viszont ugyan ezt saját vallásom irányában mindenkitől elvárom. Hogy saját egyházam törvényét megtartom (pl. nem tartok u. n. közös istentiszteleteket) azt minden gondolkodó ember természetesen találhatja. Türelem, talán túlságosan türelmes voltam és vagyok az egyházamat ért bántalmakkal szemben. Tudnák súlyos eseteket felhozni ezen állításom alátámasztására. Debrecenben e hó 24-én az egész magyar katolicizmust vérig sértő támadás érte, melyről minden újságolvasó ember tudomást szerzett. A támadásra — egészen bizonyos — meg fog jönni az arra hivatottaktól a válasz. Ezért én a nyilvánosság előtt nem foglalkozom s csak azért teszem szóvá, hogy mostani magatartásomat megmagyarázzam. Városunkba jön dr. Antal Géza ref. superintendens. Meg voltam hívva egyházam képviselőjeként, úgy az ő üdvözlétére, mint a tiszteletére

rendezett disztribúcióra. Az én egyenes természetem a debreceni durva sértés után nem engedi azt meg nekem, hogy a meghívásoknak eleget tegyek! Ha nincs a hivatalos ref. felekezet részéről senki, aki Debrecen dezavualja, nem kívánhatja tőlem sem — mint egyházam itteni hivatalos képviselőjétől — senki hogy egyházamat mélyen sértő felekezet egy hivatalos képviselőjét ünnepelem.

Herczegh József
esp. plébános

2975/1926. tk. szám.

Hirdetmény.

A starján kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy M. kir. áll. vasutak Starján—Ruttká vasut-vonalhoz az alább megnevezett községek határában kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a következő határnapok tüzettk ki, ugymint Somoskőújfalu községre nézve 1926 november hó 11 nap 12 óra Somoskőújfalu vasútállomásra.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, kiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgalmak vagy jogosultságok ellen kifogásai vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területekért járó s az egyéni kimutatásban kiűntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy akik ezen összegekre bármilyen címen igényt tartanak, felhívja hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1926 évi november hó 26-ig annál bizonyosabban jelentsek be, mert a bíróság, tekintet nélkül a később jelentkező észrevételeire és igényeire, a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlesztését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban felek által megtekinthető.

Kelt, Salgótarján, 1926 október 18.

Zelenka s. k. kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelül Csomor Mátyás kir. tkvtő.

Másolat.

A m. kir. Belügymin. 65 257/1926. B. M. számú körrendelete, koronaérték államjegyeknek pengő érték szerint való megjelölése tárgyában. A Magyar Nemzeti Bank a következő hirdetményt tette közzé. Az 1925. évi XXXV. t.c.-kel életbeléptetett pengőértékek és az új számtársa való átmenet megkönnyítése céljából a Magyar Nemzeti Bank az 1.000 korona s ennél nagyobb névértékű államjegyek egyrészét. 1926 augusztus hó 25-étől kezdődőleg pengőérték megjelöléssel ellátva hozza forgalomba. Az említett törvénycikkben előirt átszámításnak megfelelően az 1.000.000 koronás államjegyek 80 pengő az 500.000 koronás államjegyek 40 pengő, 100.000 koronás államjegyek 8 pengő, az 50.000 koronás államjegyek 4 pengő, a 25.000 koronás államjegyek 2 pengő, a 10.000 koronás államjegyek 80 fillér és 1.000 koronás államjegyek 8 fillér megjelöléssel láttatnak el olyképen, hogy az előoldal felső keretének közepén levő magyar címerben a megfelelő pengőérték számmal, alatta a pengő, illetve fillér szó és ezenkívül az előoldal középső mezijében lévő szöveg alatti és az előoldal alsó kerete feletti téren megfelelő pengőértékjelzés betűkkel és az 1.000.000, 500.000-100.000-25.000-10.000- és 1000 koronásokra piros

az 50.000 és 5.000 koronásokra pedig zöld színben van nyomtatva. A forgalomba lévő felülbélyegzetlen jegyeknek felülbélyegzett jegyekre való általános kicserélését a Bank nem tervezi. Ennélfogva a pengőértékmegjelöléssel el nem látott jegyet ily megjelöléssel ellátott jegyekre csak a mindenkor rendelkezésre álló készletek arányában cseréli ki. Az a körülmény, hogy valamely államjegy felülbélyegzéssel el van látva, vagy sem, a jegyek törvényes fizetési értékében semmiféle különbséget nem tesz, tehát úgy a felülbélyegzett, mint a felül nem bélyegzett államjegyek egyformán alkotnak névértékükhöz képest a törvényes fizetési eszközt. A pengőérték megjelöléssel ellátott koronajegyek is ily megjelöléssel el nem látott koronajegyekkel a felülbélyegzéstől eltekintve kivétel tekintetében teljesen azonosak. Fontos jelentőségű, hogy a közönség a törvényes fizetési eszközök tekintetében kellőképp tájékozva legyen, miért is felhívom, hogy a Nemzeti Banknak a koronaértékű államjegyek pengőértékben való megjelölése ügyében kibocsátott Hirdetményét hatósági területén a szokásos módon tette közzé. A kihirdetés alkalmával hangsúlyozni kell, hogy a felülbélyegzetlen és a felülbélyegzéssel ellátott államjegyek fizetési értékében semmi különbség nincsen s a felülbélyegzetlen államjegyek továbbra is a törvényes fizetési eszközül szolgálnak. Budapest, 1926. évi szeptember 10.-én. A miniszter helyett: olvashatatlan aláírás s. k. államtitkár.

Árverési hirdetmény.

Salgótarjánban a Fő-utca 331 számú, **Vitális féle ház és belsőség**, melyben jelenleg Szántó bádogos üzlete is van, s amely három uccai üzlethelyiségből, egy két szobás, egy három szobás lakásból és mellékhelyiségekből áll, összes tartozékaival együtt 1926. évi **november hó 1. napján** délelőtt 9 órakor dr. Varga Kálmán salgótarjáni ügyvéd irodájában **önkéntes és nyilvános árverésen** el fog adatni.

Árverési feltételek Koós Mihály városi főjegyzőnél és dr. Varga Kálmán ügyvéd irodájában bármikor megtekinthetők.

Salgótarján 1926. évi okt. hó 21.

Dr. Varga Kálmán
ügyvéd

Hirdetmény.

Salgótarján r. t. város ezzel pályázatot hirdet egy korszolypavillon építésére.

Felhívom a helybeli képesítéssel bíró építési vállalkozókat, kik a fentnevezett építési munkára pályázni óhajtanak, hogy folyó hó 26-tól kezdve az építésre vonatkozó terveket a városi műszaki irodában megtekinthetik, ahol egyúttal a költségvetés és pályázati feltételek is beszereshetők.

Salgótarján, 1926. október 22.

Dr. Förster Kálmán
polgármester.

Tanuló fölvétetik Tihanyi Sándor fényképezési műtermében. Uri-ucca 632.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban!

Budapest keleti p. u.-Hatvan-Salgótarján-Somoskőújfalu.

MAV. menetrend érvényes október 15-től.

Állomások	Szv. 320 I-III	Szv. 312 I-III	Vv. 344 I-III	Gyv. 304 I-III	Tvaz. 378m I-III	Tvaz. 358 I-III	Szv. 318 I-III
Budapest keleti p. u.	i. 2340	600 700	930	1350		1425 1705	1905
Hatvan	é. 248	829 811	1144	1508		1655 1815	2106
Lőrinci	i. 410	840	1325	1523		1830	2116
Selyp	" 422	853	1341			1849	2127
Apc-Zagyvaszántó	" 430	859	1346	1534		1857	2132
Jobbágyi m. h.	" 440	908	1357	1539		1908	2139
Szurdokpuszti	" 448	916	1406			1919	2145
Pásztó	" 454	922	1412			1927	2149
Mátrazöllös m. h.	" 506	943	1438	1555		1956	2209
Tar m. h.	" 512	949	1445			2005	2214
Mátraverebély m. h.	" 519	956	1453			2015	2220
Nagybátöny	" 526	1003	1501			2024	2225
Kisterenye	" 534	1010	1514	1608		2035	2231
Parád l. 46	é. 540	1016	1522	1613		2045	2236
Kál-Kápolna l. 46	"						
Kisterenye	i. 544	1020	1524	1615		2049	2239
Vizslás m. h.	" 552	1028	1534			2101	2245
Zagyvapálfalva	" 601	1036	1549			2114	2254
Salgótarján	" 612	1046	1601	1629	1820	2128	2304
Salgótarján főter	" 619	1056	1608	1635	1827	2137	2309
Somoskőújfalu	é. 637	1113	1626	1646	1845	2157	
Somoskőújfalu	i. 716	1320		1714		2250	
Filakovo (Füle) 305	é. 747	1351		1729		2321	
Zvolen (Zólyom) 305	" 943	1703		1917		635	
Vrutky (Ruttká) 305	" 1210	2104		2144		1158	
Zilina (Zsolna) 302	" 1300	2221		2221		1300	
Kosice (Kassa) 302	" 1818	917		917		1955	

Mint a salgótarjáni „HANGYA” Fogyasztási Szövetkezet Divat osztálya

ezuton tisztelettel értesítjük igen tisztelt tagjainkat és vásárló közönségünket, hogy az őszi idény beálltával

raktárunkat dúsan felszereltük

a legfinomabb

angol divat flanelokkal és barchetokkal.

Beszereztük továbbá a selyemáruinkat is:

Chrepdeschine zsaphone és belésselymeket
legfinomabb minőségben tartjuk raktáron.

Felhívjuk közönségünk figyelmét
férfi és női divat szöveteinkre,

amelyeket legfinomabb minőségben és

mélyen leszállított áron bocsájtunk
rendelkezésre.

A keresztény társadalom szives támogatását kérjük. Tisztelettel:

„Hangya”

Fogyasztási Szövetkezet

Salgótarjáni APOLLO MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Hétfő	Szerda	Csütörtök	Péntek
okt. 30.	31.	1.	2.	3.
A Csikágói kékszakk.	AZ ÖRÖKSEND	A HINDU SIREMLÉK		
Főszerepben:	HAZÁJA	két napig		
BUSTER KEATON	Scott kapitány ha-	2 részben		
Pünkösdi királyő,	lálós utazása a déli	a főszerepben:		
regényes tört. 6 felv.	sarkvidéken	CONRAD VEIDT		

kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap
délután 4, 6 és fél 9 órakor.

Jutalomkiosztás

1926. november 15.-én.

GYÜJTSE!

GYÜJTSE!

ALTESSÉ
cigarettapapír
borítékait!

Nagybecsült Hölgyeim és Uraim!

Csak az udvarban

Cim: Olcsó Maradék vásár

Budapest.

Alapítva 1895 **32 Király-utca 32** Alapítva 1895

Kapható szenzációs olcsó árak mellett
alant felsorolt cikkek:

Árak ezekben
méter voile vagy szines crepp **22**
vagy kék-fehér mintás grenadin

3
méter delén vagy karton vagy
sifon vagy mosott vászon vagy
1 méter duplaszéles női szövet
minden színben — **29**

méter 140 cm. széles kjtűnő mi-
nőségű, divatos férfiöltöny-vagy
felöltőszövet hozzávalóval együtt
vagy 1 drb virágos vattapaplan,
paplanlepedővel együtt — **278**

U. m. 2 mtr. hosszú fehérített lepedő
dbja 49; duplaszéles crepe de Chine
98; selymfényű clott, minden színben
19; himzett női ing vagy nadrág 18; bór-
erős törülköző 11; angin vagy kana-
vás v. kelengyevászon mtr. 13.
Postai rendeléseket lelkiismeretesen
teljesítünk.

KÖHOGES
REKEDTSÉG
ELLEN

RÉTHY-FÉLE
PEMETEFÜ-CUKORKA

ÖN

biztosan vevőnk lesz

Ha

levelezőlapon kéri új
árjegyzékünket fény-
képező gépek és
cikkekről.

Hatschek és Farkas

Budapest, IV, Károly-körut 26.

T. Cim!

Van szerencsém értesíteni, hogy Salgótarján és Vidéke igen tisztelt viszonteladói gyorsabb és kényelmesebb kiszolgálás végett Salgótarjánban, Karancsalji ucca 494 szám alatt a Klein L. Márkusz céggel szemben **lerakatot** létesítettünk, ahol prima olvasztott sertésszár, sózott és füstölt szalonna, azonkívül mindenféle kolbász és prágai áru állandóan raktáron van, miért is kérjük áru-szükségletét direkt innét beszerezni. A lerakat vezetésével Gyura Vilmos urat bíztuk meg. — Telefonrendelés Starján 76 szám alatt adható le. Nb. megbízásait kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

dr. herceg Eszterházi Pál

Rábaközi husárgyára
salgótarjáni lerakata.